

Pasen 2026 – Overweging bij Handelingen 10, 37-43 en Johannes 20, 1-9

Op de eerste dag van de week kwam Maria Magdalena vroeg in de morgen – het was nog donker – bij het graf en zag dat de steen van het graf was weggerold. Het begint als een sprookje, de evangelietekst die we zonet lazen. Heel duidelijk wordt de sfeer neergezet, die iedereen kan herkennen: opstaan in het donker, naar buiten gaan in een nog stille wereld, lopend onder bomen waarin de vogels hun ochtendlied zingen. Aankomen bij een graf.

Misschien loopt u ook wel eens over een begraafplaats. Zomaar, om de namen en de teksten op de verschillende stenen te lezen, om de sfeer van stilte en aandacht. Maar dit is niet zomaar een wandeling. En dit is niet zomaar een graf. Dit is het graf van uw beste vriend die een week geleden nog onder luid gejuich in de stad werd binnengehaald als bringer van vrede en bevrijding, en die 5 dagen later onder evenveel geschreeuw aan het kruis werd geslagen. Een vreselijke dood. Martelend. Vernederend.

Normaal gesproken liet men gekruisigden aan het kruis hangen. Voor de raven. En ter afschrikking. Maar uw vriend had een vriend die via via wist te regelen dat er toch een graf mocht komen. Godzijdank. Toch nog een waardige plek. Een plek om nog eens terug te komen. Om herinneringen op te halen. Om zachtjes tegen hem te praten.

En dan is dat graf de ochtend erna leeg.

Geen wonder dat Maria in paniek terug naar huis rent, naar de andere leerlingen, die zich uit angst voor wraakacties hadden opgesloten. Ze loopt naar Simon Petrus, die door Jezus 'rots' werd genoemd, en naar de andere, de door Jezus beminde leerling, en roept buiten adem: "Ze hebben Hem uit het graf genomen en ik weet niet waar ze Hem hebben gelaten!" Opnieuw wordt er gerend, nu door Petrus en de andere leerling. Die laatste komt als eerste aan, kijkt naar binnen, ziet zwachtels liggen, maar gaat niet naar binnen. Petrus wel. Ook hij ziet de linnen doeken liggen, en de zweetdoek die op een

andere plek ligt. Nu gaat de andere leerling ook naar binnen, en, zo staat er 'hij zag en begon te geloven'.

Een groot verschil met Petrus, die vooral ziet wat er niet is, namelijk: geen lichaam. Geen lijk. Geen Jezus. De geliefde leerling ziet hetzelfde, maar hij begint te geloven. Wat dan? Hij ziet de grafklaren van Jezus. Ze liggen er niet in een hoekje gegooid en weggefrommeld, maar netjes opgevouwen. Ze hebben geen functie meer. Ze zijn niet meer nodig. In dit graf is geen dood meer. En in een flits begrijpt hij het: Jezus heeft de dood achter zich gelaten. Hij leeft. In het lege graf was niets en daarmee alles te zien.

En zo eindigt het fragment dat we lezen ook een beetje als een sprookje. Het laat ons verdwaasd, happend naar adem, achter. Wát staat er? Zeg het nog eens? Ik weet niet of ik het wel begrijp? Maar daar is Johannes goed in: in mystiek, in woorden en beelden en conclusies die niet eenduidig zijn. Geen hapklare brokken die je daarna weer snel kunt vergeten. Maar in het vertellen van verhalen die intrigeren, die je niet helemaal begrijpt maar die je ook niet helemaal los laten. En dat is precies de bedoeling: lees het nog maar eens, wat zegt het jou?

In onze rationele tijden moet alles begrijpelijk en verklaarbaar zijn. Als het niet wetenschappelijk te bewijzen valt, is het niet waar. Het Paasverhaal is daarmee een bijzonder ingewikkeld verhaal geworden. Is het daarmee ook achterhaald? Ik denk het niet. Want met die nadruk op de ratio doen we de ziel soms tekort. Onze ziel snakt naar hoop, naar dromen, naar ruimte. We hoeven de opstanding niet te verklaren, we mogen luisteren naar wat het ons wil zeggen: dat de liefde sterker is dan de dood, het licht sterker dan het duister. Dat God ons zó dichtbij wil zijn. En we zijn uitgenodigd om ruimte te maken voor dat verlangen van de ziel.

Laten we nog heel even naar de tekst uit Johannes kijken. Want wie is toch die 'andere leerling' die hier als eerste bij het graf aankomt? Hij wordt in het hele evangelie van Johannes niet bij naam genoemd en alleen omschreven als 'de veelgeliefde', 'de vertrouweling', 'de erfgenaam'. Meestal wordt

aangenomen dat het om de apostel Johannes gaat, die te bescheiden was om daar zijn eigen naam op te schrijven. Maar misschien mogen we verder kijken. Hij is de naamloze. Jezus was (en is) er vooral voor de mensen aan de rafelranden van de maatschappij, voor de armen en verdrukten, voor de mensen in het nauw. Mensen zonder macht, zonder faam en zonder naam. Misschien zijn zij 'de veelgeliefde', 'de vertrouweling' en 'de erfgenaam'. Zij zijn door Hem gezien. Zoals Maria, even verderop in het evangelie, wanneer zij Jezus ontmoet en Hij haar, in haar wanhoop, bij haar naam aanspreekt. Maria. Pas dan herkent ze hem. En de opluchting is tastbaar.

Ook wij gaan vandaag een naam geven. Een extra naam voor Benjamin, een doopnaam. Opdat ook hij zich gezien mag voelen. Gezien en geliefd en gedragen. Door God, door zijn ouders, door zijn peettante en peetoom, door opa's en oma's, ooms en tantes en onze hele gemeenschap. Welkom in ons midden, Benjamin Alexander.